

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2012. december 10. (11.12)
(OR. en)**

17585/12

Intézményközi referenciaszám: 2012/0351 (NLE)
--

**SOC 996
ECOFIN 1060
EDUC 372
JEUN 106
REGIO 159**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság
Dátum:	2012. december 6.
Biz. dok. sz.:	COM(2012) 729 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS AJÁNLÁSA az ifjúsági garancia létrehozásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Bizottság javaslatát, amelyet Jordi AYET PUIGARNAU igazgató küldött Uwe CORSEPIUS, az Európai Unió Tanácsának főtitkára részére.

Melléklet: COM(2012) 729 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.12.5.
COM(2012) 729 final

2012/0351 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az ifjúsági garancia létrehozásáról

{SWD(2012) 409 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A nagymértékű és növekvő ifjúsági munkanélküliség drámai következményekkel jár gazdaságainkra, társadalmainkra és magukra a fiatalokra nézve is.

Az ifjúsági munkanélküliség aránya Unió-szerte magas, 22,7%-os szintet ért el (2012. harmadik negyedében), amely kétszerese a felnőttek körében mért értéknek¹, és az előrejelzések szerint nem is várható, hogy a tendencia megfordul. Hozzávetőleg 5,5 millió fiatalnak nincs állása, a 25 év alattiak közül pedig több mint 7,5 millióan tartoznak a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) közé.

A válság közvetlen hatásain túl, az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás költséges és káros a társadalomra nézve. Jelenleg a kifizetett járulékok, illetve az elmaradt jövedelmek és adók miatt költségesek, de költségességük a jövőben is érvényesül, mivel számos olyan, maradandó kedvezőtlen hatással járnak, amelyek hosszú távon kedvezőtlenül befolyásolják a jövőbeli jövedelmek mértékét, a későbbi munkanélküliség kockázatát, az egészségi állapotot, a jólétet és a nyugdíjtaralékokat. Európa nem engedheti meg magának, hogy eltékozzon tehetségeit és jövőjét.

Már a válság előtt világossá vált, hogy fellépésre van szükség, és támogatni kell a fiatalokat az oktatásból a munka világába való átlépésben. 2005-ben a Tanács a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatáspolitikai iránymutatásokkal összefüggésben elfogadta, hogy a szakpolitikák intézkedései révén „minden munkanélkülinek lehetőséget kell kapnia az újrakezdésre [...], fiatalok esetében 6 havi munkanélküliség [...] elérése előtt”. 2008-ban a Tanács az iskolát elvégzett fiatalok esetében ezt az időszakot „legfeljebb négy hónapos” időtartamra csökkentette.

Az intézkedés Unió-szerte történő végrehajtására 2010-ig nem került sor, és mind az Európai Parlament, mind az Európai Ifjúsági Fórum határozottan szorgalmazta az uniós szintű ifjúsági garanciák létrehozását.

Az Európa 2020 stratégia és azon belül a „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kiemelt kezdeményezés keretében a Bizottság különösen felszólította a tagállamokat, hogy garantálják, hogy az iskolai tanulmányok befejezését követő négy hónapon belül valamennyi fiatal munkát találjon, továbbtanuljon vagy aktív munkaerő-piaci intézkedésben vegyen részt. A tagállamnak ezt „ifjúsági garanciaként” kell nyújtania.

2011-ben és 2012-ben az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Ifjúsági Fórum több ízben megismételte a felszólítást, a gyakorlatban azonban ez kevés sikerrel járt.

A 2012. áprilisi foglalkoztatási csomagban a Bizottság bejelentette, hogy év végéig javaslatot terjeszt elő egy, az ifjúsági garanciáról szóló tanácsi ajánlásra.

¹ Az Eurostat fő munkaerő-piaci mutatói, szezonálisan kiigazított negyedéves adatok; a fogalommeghatározás szerint a 25 év alattiak tekintendők fiatalnak, a 25 év felettiek pedig felnőttnek.

2012. június 29-én az Európai Tanács szorgalmazta, hogy a tagállamok tegyenek nagyobb erőfeszítéseket a fiatalok foglalkoztatásának növelésére „annak érdekében, hogy a fiatalok az iskola elvégzését követő néhány hónapon belül színvonalas állásajánlatot kapjanak, [...] valamint további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben vehessenek részt”. Megállapította továbbá, hogy ezek az intézkedések az Európai Szociális Alap keretében támogathatók, és a tagállamoknak élniük kell azzal a lehetőséggel, hogy az ideiglenes munkaerő-felvételi támogatásokat az Európai Szociális Alapból finanszírozzák.

A 2013. évi éves növekedési jelentésben² a Bizottság hangsúlyozta, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell a fiatalok tanulásról munkára való átállását, valamint ifjúsági garanciarendszereket kell létrehozniuk és végrehajtaniuk, amelyek keretében gondoskodnak arról, hogy a formális tanulás befejezését vagy a munkahelye elvesztését követő négy hónapon belül minden 25 év alatti fiatal állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakorlati képzésben vehessen részt. Ezekhez a garanciarendszerekhez az Európai Szociális Alapból társfinanszírozás nyújtható.

A Bizottság tanácsi ajánlásra tesz javaslatot annak biztosítása érdekében, hogy a fiatalok a munkahelyük elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül színvonalas állásajánlatot kapjanak, vagy további oktatásban és képzésben vegyenek részt. Ez a javaslat az ifjúsági garanciarendszer létrehozásának módját is megállapítja. A javaslat hat területre vonatkozóan sorol fel iránymutatásokat: szoros partnerségek kialakítása valamennyi érdekelttel, korai beavatkozás és aktivizálás biztosítása annak megelőzése érdekében, hogy a fiatalokból NEET-fiatalok váljanak; a munkaerő-piaci integrációt lehetővé tevő támogató intézkedések meghozatala, az uniós támogatások ilyen célú teljes körű felhasználása, (valamint) az ifjúsági garanciarendszerek értékelése és folyamatos fejlesztése, továbbá a garanciák gyors végrehajtása. A javaslat a tagállami fellépések bizottsági támogatásának módjait is körvonalazza: az uniós támogatási keretet, a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét, a tagállami intézkedések európai szemeszter keretén belüli nyomon követését és a tudatosságnövelő tevékenységek támogatását.

A javaslatához bizottsági szolgálati munkadokumentum kapcsolódik, amely részletesebb leírást nyújt az ifjúsági garancia tartalmáról, tárgyalja az ilyen rendszerek költségeivel és hasznával kapcsolatos kérdéseket, illetve egyenként ismerteti az ifjúsági garancia sikeres megvalósításához szükséges tényezőket. Ezenfelül a bizottsági szolgálati munkadokumentum melléklete tartalmazza a 27 tagállamban és Horvátországban már meglévő, a fiatalok foglalkoztatását támogató politikák leírását, amelyek azt tükrözik, hogy ezek az országok milyen kiindulópontból közelítik meg a teljes körűen működő ifjúsági garanciarendszerek létrehozását.

² COM(2012) 750, 2012. november 28.

2. AZ ÉRDEKELTEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI ÉS HATÁSVIZSGÁLAT

A dán elnökség 2012. április 24–25-én Horsensben, a foglalkoztatási és szociális miniszterek informális ülésének keretében munkaértekezletet szervezett az ifjúsági garancia megvalósításának módjairól. Ezen az ülésen hangsúlyozták, hogy az oktatás- és képzési politikáknak kapcsolódniuk kell a foglalkoztatási politikákhoz, az erőfeszítéseket a problémás csoportokra, azaz a képesítéssel/diplomával nem rendelkezőkre kell összpontosítani, valamint hogy a megközelítéseket a nemzeti környezethez és a sajátos egyedi problémákhoz kell igazítani. Végül hangsúlyozták, hogy a hatóságoknak támogatniuk kell a fiatalokat, különösen a leginkább kiszolgáltatottakat, de a fiataloknak is részt kell venniük a folyamatban, és kötelezettségeket, illetve feladatokat kell vállalniuk. Potenciális finanszírozási forrásként az Európai Szociális Alapot nevezték meg, különösen a szükséges megszorító / költségvetési konszolidációs intézkedések figyelembevételével.

Az évente kiküldött kérdőív – amely az állami foglalkoztatási szolgálatok hálózatának a válsághoz való alkalmazkodási képességét igyekszik felmérni – 2012. januárjában közzétett kiadásában az ifjúsági munkanélküliség kezelése érdekében tett intézkedésekre vonatkozó modult is tartalmazott. A válaszokat a jelentést kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum kidolgozása során figyelembe vették.

2012 júniusában az állami foglalkoztatási szolgálatok vezetőinek a dán elnökség ideje alatt tartott ülésén a hálózat tagjait felkérték arra, hogy számoljanak be a 2012 januárja óta történt, kifejezetten a fiatalokat érintő fejleményekről.

A foglalkoztatási csomag folytatásaként 2012. június 19–20-án megbeszélésre került sor a szociális partnerekkel az ifjúsági garanciára irányuló kezdeményezés lehetőségéről.

A 2012. szeptember 6–7-én Brüsszelben valamennyi érintett érdekelt fél – köztük a szociális partnerek és az ifjúsági szervezetek – részvételével megrendezett „Jobs for Europe” (Munkahelyeket Európának) konferencián³ a felszólalók túlnyomó többsége támogatta az ifjúsági garancia Unió-szerte történő létrehozását, és elismerte, hogy – különösen a jelenlegi nehéz időkben – a fiataloknak megfelelő indulást kell biztosítani az életben.

2012 szeptemberében találkozóra került sor az Európai Ifjúsági Fórum és az ágazatközi szociális partnerszervezetek képviselőivel.

2012. október 23-án az ifjúsági garanciára irányuló kezdeményezést ismét megvitatták a szociális partnerekkel a társadalmi párbeszéddel foglalkozó bizottságban.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Jogalap: Az ifjúsági garanciára irányuló, a foglalkoztatáspolitikát (EUMSZ IX. cím) középpontba állító javaslat esetében az EUMSZ 292. cikke megfelelő jogalapot biztosít

³ Bővebb információ itt olvasható:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=hu&catId=88&eventsId=641>.

ajánlás elfogadásához. Az EUMSZ IX. címe a foglalkoztatási politikák terén uniós hatáskört határoz meg, a Szerződés pedig nem rendelkezik külön jogalapról ajánlás elfogadásához. Az EUMSZ 149. cikke konkrétan csak olyan „ösztönző intézkedéseket [irányoz elő], amelyek arra szolgálnak, hogy bátorítsák az együttműködést a tagállamok között és támogassák fellépésüket a foglalkoztatás terén olyan kezdeményezések révén, amelyek célja az információk és a bevált gyakorlatok cseréjének fejlesztése”, amelyek azonban nem tartoznak ezen ajánlás tárgykörébe.

Szubszidiaritás és arányosság: A Bizottság valamennyi tagállammal együtt igen aggasztónak találja a fiatalok jelenlegi munkaerő-piaci helyzetét és annak folyamatos romlását. A drámai mértékű ifjúsági munkanélküliség egész Európára kihat: jelenleg és a jövőben is magas költségekkel jár. Az ifjúsági garancia útján elért megtakarítások túlmutatnak a kizárólag a szociális védelemmel összefüggő kiadások terén megvalósított megtakarításon. A munkanélküliség és a készségek romlásának megakadályozása az életciklus során jellemző alacsonyabb arányú munkanélküliség, a magasabb jövedelmek (ennél fogva magasabb adóbevételek és társadalombiztosítási járulékok), valamint a kevesebb szociális és egészségügyi probléma révén hosszabb távú előnyökkel járna a fiatalok és a gazdaság számára⁴.

Mivel a Tanács és az Európai Parlament ifjúsági garanciarendszerek létrehozására irányuló számos politikai felhívásának végrehajtása elmaradt, szükségessé vált ennek a tagállamokhoz intézett ajánlásnak a közzététele. Ezidáig csupán néhány tagállam tett intézkedéseket átfogó ifjúsági garanciarendszer megvalósítására.

A hatékony ifjúsági garanciarendszer létrehozását elősegítő eszközökre vonatkozó uniós szintű iránymutatások lehetővé teszik a tagállamok számára a Kohéziós Alapok, és különösen az Európai Szociális Alap minél hatékonyabb felhasználását az ifjúsági munkanélküliség és inaktivitás problémájának kezelésére.

A javaslat figyelembe veszi, hogy az egyes tagállamokban (illetve regionális vagy helyi szinteken) tapasztalható különbségek miatt a garancia létrehozásának és további végrehajtásának módja eltérő lehet.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Nem releváns.

5. OPCIONÁLIS ELEMEEK

Nem releváns.

⁴ Az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtásának költségeiről és hasznáról további információk találhatóak a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az ifjúsági garancia létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A fiatal európai polgárok által képviselt humántőkébe történő beruházás hosszú távú előnyöket biztosít, és hozzájárul a gazdaság fenntartható és inkluzív növekedéséhez. Európa az aktív, innovatív és képzett munkaerő valamennyi előnyét kiaknázhathatja majd, miközben elkerüli a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokkal (NEET-fiatalok) összefüggésben felmerülő rendkívül magas költségeket, amelyek jelenleg a GDP 1,2 %-ának felelnek meg⁵.
- (2) A fiatalokat különösen nagymértékben sújtotta a válság. Az életüket éppen jellemző átmeneti időszak, szakmai tapasztalatuk hiánya, olykor nem megfelelő oktatásuk és képzésük, gyakran csekély mértékű szociális védelmük, a pénzügyi forrásokhoz való korlátozott hozzáférésük és a kétes munkakörülményeik miatt kiszolgáltatottak. A fiatal nőket még nagyobb valószínűséggel érinti az alacsony fizetés és a kétes foglalkoztatás, míg a fiatal szülőknek, elsősorban a fiatal anyáknak nem állnak rendelkezésére a munka és magánélet közötti egyensúlyt biztosító lehetőségek. Ezenfelül egyes fiatalok különösen hátrányos helyzetűek vagy a megkülönböztetés kockázata fenyegeti őket. Ennélfogva megfelelő támogató intézkedésekre van szükség.
- (3) Európa-szerte 7,5 millió NEET-fiatal él, akik a 15–24 év közötti európai fiatalok 12,9 %-át teszik ki. Sokan közülük mindössze az alsó középfokú oktatásig jutottak el, korán lemorzsolódtak az oktatásból és képzésből, és gyakran migránsok vagy hátrányos helyzetű családból származnak. A „NEET-fiatalok” kifejezés a fiatalok számos, különféle szükségletekkel rendelkező alcsoportját foglalja magában.
- (4) A 25 év alatti munkanélküliek 30,1 %-ának több mint tizenkét hónapja nincs állása. Ezenfelül egyre több fiatal nem keres aktívan állást, ami miatt eleshetnek a munkaerőpiacra történő visszailleszkedéshez szükséges strukturális támogatástól. A kutatások azt mutatják, hogy a fiatalok munkanélkülisége tartós károkat okozhat, például növelheti a jövőbeli munkanélküliség kockázatát, csökkentheti a jövőbeli

⁵ Eurofound, 2012, „NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe” (Nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő „NEET”-fiatalok: Jellemzők, költségek és szakpolitikai válaszlépések Európában), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg.

jövedelem mértékét, a humántőke elvesztéséhez és a szegénység generációk közötti átörökléséhez vezethet, vagy csökkentheti a családalapítási kedvet, hozzájárulva ezáltal a kedvezőtlen demográfiai tendenciákhoz.

- (5) Az „ifjúsági garancia” kifejezés arra utal, hogy a fiatalok a munkahelyük elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül kapjanak színvonalas állásajánlatot, illetve részesüljenek további oktatásban, tanulószervezéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben.
- (6) Az ifjúsági garancia hozzájárul az Európa 2020 stratégia három célkitűzésének megvalósításához, azaz a 20–64 év közöttiek 75 %-ának foglalkoztatásához, a korai iskolaelhagyás mértékének 10 % alá csökkentéséhez és legalább 20 millió ember szegénységből és társadalmi kirekesztésből való kiemeléséhez.
- (7) A tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások⁶, különösen a 7. és 8. iránymutatás felszólítja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a fiatalok munkaerő-piaci integrációját, valamint a szociális partnerekkel együttműködésben segítsék a fiatalok – elsősorban a NEET-fiatalok – első munkába állását, a munkatapasztalatok szerzését, kínáljanak számukra továbbtanulási és továbbképzési lehetőségeket – például szakmai gyakorlatokat –, és a fiatalok munkanélkülivé válása esetén gyorsan avatkozzanak be.
- (8) A Tanács már 2005-ben, a 2005–2008 közötti időszakra vonatkozó foglalkoztatáspolitikai iránymutatásokkal⁷ összefüggésben elfogadta, hogy „minden munkanélkülinek lehetőséget kell kapnia az újrakezdésre [...], fiatalok esetében 6 havi munkanélküliség [...] elérése előtt”. 2008-ban⁸ a Tanács az iskolát elvégzett fiatalok esetében ezt az időszakot legfeljebb négy hónap időtartamra csökkentette.
- (9) 2010. évi, a fiatalság munkaerőpiacra való bejutása, valamint a gyakornoki, szakmai gyakorlati és gyakorlati képzési lehetőségek előmozdításáról szóló állásfoglalásában⁹ az Európai Parlament felszólította az Európai Bizottságot, a tagállamokat, a szociális partnereket és más érintetteket a nemzeti munkaerőpiacok, valamint az oktatási és képzési politikák ifjúsági garanciával történő támogatására. Ez biztosítaná, hogy legfeljebb négy hónapos munkanélküliséget követően az Európai Unió valamennyi fiataljának felkínálható legyen munkahely, szakmai gyakorlati hely, kiegészítő képzési vagy munkával kombinált képzési lehetőség.
- (10) 2010. évi „Mozgásban az ifjúság” című közleményében a Bizottság ifjúsági garanciák bevezetésére ösztönözte a tagállamokat, ennek végrehajtása azonban ez idáig korlátozott mértékben valósult meg. Ezen ajánlás megerősíti és ismételten hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a tagállamok törekedjenek a cél elérésére, miközben elősegíti a garanciák kialakítását, végrehajtását és értékelését.
- (11) Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek a fiatalok foglalkoztatásának előmozdításával történő megvalósításáról szóló, 2011. júniusi tanácsi következtetésekben a Tanács gyors cselekvésre szólítja fel a tagállamokat, amelynek keretében továbbtanulási, (át)képzési vagy a aktivizálási intézkedéseket kínál a nem

⁶ A Tanács 2010/707/EU határozata, HL L 308., 2010.11.24., 46. o.

⁷ A Tanács 2005/600/EK határozata, HL L 205., 2005.8.6., 21. o.

⁸ Foglalkoztatáspolitikai iránymutatások (2008–2010) — A Tanács 2008/618/EK határozata, HL L 198., 2008.7.26., 51. o.

⁹ P7-TA(2010) 0262, 2010. július 6.

foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok, köztük a korai iskolaelhagyók számára is. Ez az ilyen fiatalok oktatásba, képzésbe vagy munkaerőpiacra történő lehető leggyorsabb visszatérését szolgálná, valamint csökkentené a szegénység, a hátrányos megkülönböztetés és a társadalmi kirekesztés kockázatát.

- (12) A korai iskolaelhagyás csökkentését célzó szakpolitikákról szóló, 2011. júniusi tanácsi ajánlás¹⁰ középpontjában a tényeken alapuló, átfogó és ágazatközi szakpolitikák álltak, amelyek a lemorzsolódók oktatásba való visszatérését célzó és az oktatási és képzési rendszerek, valamint a foglalkoztatási ágazat közötti kapcsolatot szorosabbra fűzni kívánó intézkedéseket foglalnak magukban.
- (13) A 2012. évi költségvetés előkészítése során az Európai Parlament támogatta ezt a megközelítést, és felkérte a Bizottságot, hogy hajtson végre egy, a tagállami ifjúsági garanciák létrehozását támogató előkészítő intézkedést.
- (14) „Út a munkahelyteremtő fellendülés felé” című foglalkoztatási csomagjában¹¹ a Bizottság a tagállamok, a szociális partnerek és más érdekelték aktív mozgósítására szólított fel annak érdekében, hogy azok választ adjanak az Unió jelenlegi foglalkoztatási kihívásaira, különösen az ifjúsági munkanélküliségre. A Bizottság hangsúlyozta a zöld gazdaság, az egészségügyi és szociális ellátási, valamint az ikt-ágazatok jelentős munkahely-teremtési potenciálját, és e célból három kapcsolódó, nyomon követést célzó cselekvési tervet adott ki. A Bizottság a továbbiakban hat ígéretes elsőbbségi területet is meghatározott az ipari innováció terén, amelyek hozzájárulnak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaságra való átálláshoz¹². A foglalkoztatási csomagban a Bizottság ugyancsak hangsúlyozta, hogy a vállalkozói szellem ösztönzése, a kezdő vállalkozásokat támogató szolgáltatások és mikrofinanszírozási lehetőségek szélesebb körű biztosítása, valamint az álláskeresési járadékokat vállalkozásalapítási támogatássá alakító rendszerek létrehozása lényeges szerephez jutna a fiatalok esetében is. A csomag ezenfelül javaslatot tett a bértámogatásoknak a nettó értelemben vett új munkahelyek létrehozását elősegítő alkalmazására és az adóék (főként a munkáltatói társadalombiztosítási járulékok) foglalkoztatás növelését segítő célzott csökkentésére, valamint olyan kiegyensúlyozott reformokra a munkavédelmi jogszabályok terén, amelyek lehetővé tennék a fiatalok minőségi foglalkoztatáshoz való hozzáférését.
- (15) 2012 májusában az Európai Parlament¹³ szorgalmazta, hogy a tagállamok gyors és konkrét nemzeti szintű intézkedéseket tegyenek annak biztosítása érdekében, hogy a fiatalok az iskola befejezését követően négy hónapon belül tisztességes megélhetést biztosító álláshoz jussanak, illetve megfelelő oktatásban, továbbképzésben vagy átképzésben vehessenek részt. A Parlament hangsúlyozta, hogy gondoskodni kell az ifjúsági garanciarendszer törvény alapján való érvényesíthetőségéről annak érdekében, hogy hatékonyan javuljon a fiatalok helyzete mind a foglalkoztatás, mind az oktatás és a továbbképzés vonatkozásában, valamint hogy fokozatosan visszaszoruljon a fiatalkori munkanélküliség az Európai Unióban.

¹⁰ HL C 191, 2011.7.1., 1. o.

¹¹ COM(2012) 173, 2012. április 18.

¹² COM(2012) 582, 2012. október 10.

¹³ Az Európai Parlament állásfoglalása a Több lehetőséget a fiataloknak kezdeményezéséről (2012/2617(RSP)), 2012.5.24.

- (16) 2012. június 29-én az Európai Tanács a fiatalok foglalkoztatásának növelésére irányuló újabb erőfeszítéseket szorgalmazott „*annak érdekében, hogy a fiatalok az iskola elvégzését követő néhány hónapon belül színvonalas állásajánlatot kapjanak, [...] valamint további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben vehessenek részt*”. Megállapította továbbá, hogy ezek az intézkedések az Európai Szociális Alap keretében támogathatók, és a tagállamoknak élniük kell azzal a lehetőséggel, hogy az ideiglenes munkaerő-felvételi támogatásokat az Európai Szociális Alapból finanszírozzák.
- (17) A „Gondoljuk újra az oktatást” című, 2012. november 20-i bizottsági közlemény¹⁴ biztosítja az Unió oktatási szempontú részvételét e munkában. Részletesen foglalkozik az oktatási és képzési rendszerek reformjához és hatékonyságához szükséges kulcsfontosságú kérdésekkel – az oktatott készségeknek a jelenlegi és jövőbeli munkaerő-piaci igényekkel való összehangolása, a nyitott és rugalmas tanulási módok ösztönzése, illetve az érdekelttek közös erőfeszítésének, többek között a finanszírozásnak az előmozdítása céljából.
- (18) A 2013. évi éves növekedési jelentésben¹⁵ a Bizottság hangsúlyozta, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell a fiatalok tanulásról munkára való átállását, valamint ifjúsági garanciarendszereket kell létrehozniuk és végrehajtaniuk, amelyek keretében gondoskodnak arról, hogy a formális tanulás befejezését vagy a munkahely elvesztését követő négy hónapon belül minden 25 év alatti fiatal állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakorlati képzésben vehessen részt.
- (19) Az ifjúsági garanciát a nemzeti, regionális és helyi körülményekhez igazítva, támogató intézkedésekből álló rendszerrel kell végrehajtani. Az intézkedések a következő hat területre vonatkoznak: partnerségen alapuló megközelítések kialakítása, korai beavatkozás és aktivizálás, a munkaerő-piaci integrációt biztosító támogató intézkedések, az uniós strukturális alapok felhasználása, a garancia értékelése és folyamatos fejlesztése, valamint gyors végrehajtása. Az intézkedések célja a korai iskolaelhagyás megelőzése, a foglalkoztathatóság elősegítése és a foglalkoztatást gátló gyakorlati akadályok felszámolása. Az intézkedéseket, melyek támogathatók az Unió strukturális alapjaiból, folyamatosan figyelemmel kell kísérni és fejleszteni kell.
- (20) A szakpolitikai területek (foglalkoztatás, oktatás, ifjúságügy, szociális ügyek stb.) közötti hatékony koordináció és partnerségek nélkülözhetetlenek a minőségi foglalkoztatási lehetőségek, a tanulószerveződéses gyakorlati képzés és a szakmai gyakorlat fellendítése tekintetében.
- (21) Az ifjúsági garanciarendszereknek figyelembe kell venniük az ifjúsági munkanélküliség mértéke, az intézményi felépítés és a különböző munkaerő-piaci szereplők kapacitása terén a tagállamokban tapasztalható különbségeket és eltérő kiindulópontokat. A forráselosztást illetően figyelembe kell venniük az állami költségvetések és pénzügyi megszorítások miatti különbségeket is¹⁶. A 2013. évi éves növekedési jelentésben a Bizottság kimondja, hogy az oktatásra fordított beruházások tekintetében meg kell határozni a fontossági sorrendet, és – ahol csak lehet – meg kell

¹⁴ COM(2012) 669, 2012. november 20.

¹⁵ COM(2012) 750, 2012. november 28.

¹⁶ A nemzeti számlákban az ifjúsági garanciára fordított kiadás nem tartozik a bruttó állóeszköz-felhalmozás kategóriájába.

erősíteni azokat, ugyanakkor biztosítani kell az ilyen kiadások hatékonyságát. Különös figyelmet kell fordítani a foglalkoztatási szolgáltatások és az aktív munkaerő-piaci politikák – mint például a munkanélküliek képzési rendszere és az ifjúsági garanciarendszerek – alkalmazási körének és hatékonyságának fenntartására vagy megerősítésére. E garanciák létrehozása hosszú távú jelentőséggel bír, ugyanakkor a gazdasági válság munkaerőpiacra gyakorolt drámai hatásainak ellensúlyozására rövid távú válaszlépésekre is szükség van.

AJÁNLJA, HOGY A TAGÁLLAMOK:

- (1) Biztosítsák, hogy valamennyi 25 év alatti fiatal a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanulószerveződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön.

Az ifjúsági garanciarendszer tervezése során a tagállamoknak figyelembe kell venniük bizonyos átfogó jelentőségű kérdéseket, például a kölcsönös kötelezettségvállalás elveit, azt, hogy a fiatalok nem alkotnak hasonló társadalmi környezetben élő, egységes csoportot, valamint hogy szükség van az inaktivitási ciklusok kockázatának kezelésére.

Az ifjúsági garanciarendszereknek – a nemzeti, regionális és helyi körülményeknek megfelelően, valamint a célcsoportba tartozó fiatalok nemére és sokféleségére figyelemmel – a következő iránymutatásokon kell alapulniuk:

Partnerségen alapuló megközelítések kialakítása

- (2) Nevezzék meg az ifjúsági garanciarendszer létrehozásáért és kezeléséért, illetve a partnerségek valamennyi szintet és ágazatot felölelő összehangolásáért felelős állami hatóságot.
- (3) A foglalkoztatási szolgálatok, a pályaorientációs tanácsadók, az oktatási és képzési intézmények és az ifjúsági támogató szolgálatok közötti együttműködés megerősítésével, valamint az összes kapcsolódó információs csatorna teljes körű igénybevételelével biztosítsák, hogy a fiatalok a rendelkezésre álló szolgáltatásokról és támogatásról mindenre kiterjedő tájékoztatásban részesüljenek.
- (4) Erősítsék meg a munkaadók és az érintett munkaerő-piaci szereplők (foglalkoztatási szolgálatok, számos kormányzati szint, szakszervezetek és ifjúsági szolgálatok) közötti partnerségeket a fiatalok foglalkoztatási, valamint tanulószerveződéses gyakorlati képzéssel és szakmai gyakorlattal kapcsolatos lehetőségeinek növelése érdekében.
- (5) Alakítsanak ki partnerségeket az állami és magán foglalkoztatási szolgálatok, a pályaorientációs tanácsadók és további olyan szakosodott ifjúsági szervezetek (nem kormányzati szervezetek, ifjúsági központok és szövetségek) között, amelyek elősegítik a munkanélküliségből, az inaktivitásból vagy az oktatásból a munkába való átmenetet.
- (6) Biztosítsák a szociális partnerek aktív részvételét a fiatalokat célzó politikák kialakításának és végrehajtásának valamennyi szintjén; ösztönözzék a szociális

partnerek kezdeményezésére megvalósuló, tanulószerveződéses gyakorlati képzési és szakmai gyakorlati rendszerek létrehozására irányuló szinergiákat.

- (7) Biztosítsák, hogy a fiatalok és/vagy az ifjúsági szervezetek képviselői részt vegyenek az ifjúsági garanciarendszer kialakításában és végrehajtásában annak érdekében, hogy a szolgáltatásokat a kedvezményezettek igényeihez igazítsák, és hogy a képviselők multiplikátor szerepet töltsenek be a tudatosságnövelő tevékenységekben.

Korai beavatkozás és aktivizálás

- (8) Dolgozzanak ki fiatalokat célzó, a vonzáskörzetre és a foglalkoztatási szolgálatoknál történő nyilvántartásba vételre tekintettel lévő olyan hatékony tájékoztató stratégiákat, amelyek középpontjában a kiszolgáltatott, többféle akadállyal (például társadalmi kirekesztéssel, szegénységgel vagy megkülönböztetéssel) szembesülő fiatalok és a NEET-fiatalok állnak, és amelyek figyelembe veszik a fiatalok (különösen szegénység, fogyatékoság, alacsony végzettség vagy etnikai kisebbségi / migráns származás miatti) eltérő hátterét.
- (9) A fiatalok hatékonyabb támogatása és a meglévő ajánlatokról való esetleges tájékoztatatlanság orvoslására mérlegeljék „fókuszpontok”, azaz olyan szervezetek létrehozását, amelyek biztosítanak az összes érintett intézmény és szervezet közötti, és különösen az ifjúsági garanciarendszer kezeléséért felelős hatósággal történő koordinációt, hogy lehetőség nyíljon a tanulmányaikat elvégző fiatalok adatainak cseréjére, különösen azon fiatalok esetében, akiknél felmerül annak kockázata, hogy nem találnak állást vagy a továbbtanulási lehetőséget.
- (10) A kölcsönös kötelezettségvállalás elve alapján tegyék lehetővé a foglalkoztatási szolgálatok és ezzel együtt a fiatalokat támogató más partnerek számára, hogy már korai szakaszban személyre szabott iránymutatást és egyéni cselekvési tervekkel biztosítsanak, ideértve a személyre szabott egyéni támogatási rendszereket.

A munkaerő-piaci integrációt támogató intézkedések

Készségfejlesztés

- (11) Nyújtsanak lehetőséget a korai iskolaelhagyók és az alacsony képzettségű fiatalok számára az oktatásba és képzésbe, vagy olyan második esélyt kínáló oktatási programokba való visszatérésre, amelyek sajátos igényeiknek megfelelő tanulási környezetet biztosítanak, és ezáltal lehetővé teszik számukra a hiányzó képesítés megszerzését.
- (12) Biztosítsák, hogy a készségek és kompetenciák fejlesztését célzó ifjúsági garanciarendszerrel összefüggésben végzett fellépés elősegítse a munkaerő-kereslet és -kínálat közötti meglévő különbségek kezelését és a munkaerő-piaci igények kiszolgálását, különös tekintettel a zöld gazdaságra, az ikt- és az egészségügyi ágazatra.
- (13) Gondoskodjanak arról, hogy a készségek és kompetenciák fejlesztésére tett erőfeszítések magukban foglalják az ikt-/digitális készségeket. Emeljék a szakmai tudás és kompetenciák státuszát az ikt-tantervek és -képesítések szabványosságának és nemzetközi összehasonlíthatóságának biztosításával.

- (14) Ösztönözzék az (általános és közép-)iskolákat – köztük a szakképzési központokat – illetve a foglalkoztatási szolgálatokat arra, hogy előmozdítsák és biztosítsák a fiatalok számára a vállalkozásokkal és az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos folyamatos tanácsadást, többek között vállalkozói ismereteket nyújtó tanfolyamok útján.
- (15) Biztosítsák a nem formális és informális tanulási tapasztalatok során szerzett készségek, tudás és kompetenciák validációját az e tevékenységek során szerzett készségek, tudás és kompetenciák elismerésével, és felismerve, hogy azok növelik az álláskereső munkaeő-piaci esélyeit.

A munkaerőpiachoz kapcsolódó intézkedések

- (16) Csökkentsék a nem bérjellegű munkaerőköltségeket a fiatalok munkaerő-felvételi kilátásainak előmozdítása érdekében.
- (17) Az alkalmazandó állami támogatási szabályoknak megfelelően alkalmazzanak célzott és jól kialakított bér- és munkaerő-felvételi támogatásokat annak érdekében, hogy a munkaadók új lehetőségeket – például tanulószerveződéses gyakorlati képzést, szakmai gyakorlatot vagy álláshelyet – hozzanak létre a fiatalok, és különösen azok számára, akik a legtávolabb vannak a munkaerőpiactól.
- (18) Ösztönözzék a munkaerő mobilitását a fiataloknak a különböző területeken, régiókban és országokban többek között szolgálatok és programok – például az EURES – útján elérhető és az embereket az Unión belüli költözésre és munkavállalásra sarkalló – munkalehetőségekről, tanulószerveződéses gyakorlati képzésekről és szakmai gyakorlatokról való tájékoztatásával. Biztosítsák, hogy az új környezethez való alkalmazkodáshoz megfelelő támogatás álljon azon fiatalok rendelkezésére, akik egy másik területen vagy tagállamban találnak állást.
- (19) Tegyenek elérhetővé kezdő vállalkozásokat támogató további szolgáltatásokat, többek között szorosabb együttműködést biztosítva a foglalkoztatási szolgálatok, valamint az üzleti támogatást és (mikro)finanszírozást nyújtók között.
- (20) Fokozzák az aktivizálási programokból lemorzsolódott és a juttatásoktól így eleső fiatalok támogatására szolgáló mechanizmusokat.

Az uniós strukturális alapok felhasználása

- (21) Teljes mértékben és optimálisan vegyék igénybe a kohéziós politika finanszírozási eszközeit a következő, 2014–2020 közötti időszakban az ifjúsági garanciarendszerek létrehozásának támogatására. E célból biztosítsák, hogy a fenti intézkedések kidolgozása és végrehajtása elsőbbséget kapjon, és ezek támogatására rendelkezésre álljanak a megfelelő források, beleértve a célzott munkaerőfelvételi támogatások Európai Szociális Alapból való finanszírozásának lehetőségét. A lehető legnagyobb mértékben használják fel továbbá a 2007–2013-as programozási időszakból még rendelkezésre álló finanszírozási forrásokat.
- (22) A 2014–2020 közötti időszakra való felkészülés keretében a partnerségi szerződésben szenteljenek kellő figyelmet az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtásához kapcsolódó konkrét célkitűzéseknek, és az operatív programok keretében mutassák be az Európai Szociális Alap vonatkozó beruházási

prioritásainak keretében támogatandó intézkedéseket, különösen azokat, amelyek a – nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő – fiatalok fenntartható munkaerő-piaci integrációjára irányulnak, valamint a fiatal vállalkozókat és a szociális vállalkozásokat támogatják, valamint azt, hogy ezek az intézkedések miként járulnak hozzá a konkrét célkitűzésekhez.

A garanciák értékelése és folyamatos fejlesztése

- (23) Kövessék nyomon és értékeljék az ifjúsági garancia valamennyi intézkedését és programját annak érdekében, hogy további tényeken alapuló politikákat és beavatkozásokat alakítsanak ki annak alapján, hogy mi, hogyan és miért működik, biztosítva ezáltal az erőforrások hatékony felhasználását és a beruházások megtérülését. Vezessenek naprakész nyilvántartást az ifjúsági garancia létrehozásához és végrehajtásához – különösen a kohéziós politika operatív programjainak keretében – szétosztott támogatás mennyiségéről.
- (24) Nemzeti, regionális és helyi szinten egyaránt ösztönözzék a fiatalok munkanélküliség leküzdésében részt vevő felek kölcsönös tanulási tevékenységeit a jövőbeli ifjúsági garanciarendszerek kialakításának és végrehajtásának fejlesztése céljából. Biztosítsák az ifjúsági garanciarendszerekkel kapcsolatos előkészítő intézkedés során támogatott projektek eredményeinek teljes körű felhasználását.
- (25) Fokozzák az érdekeltek, többek között az ifjúsági garanciarendszerek kialakításában, végrehajtásában és értékelésében részt vevő, érintett foglalkoztatási szolgálatok kapacitását a szakpolitikával és e rendszerek kifejlesztésének módjával kapcsolatos belső és külső akadályok felszámolása érdekében.

Az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtása

- (26) Az ifjúsági garanciarendszereket a lehető legrövidebb időn belül hajtsák végre, és biztosítsák, hogy azok megfelelően illeszkedjenek a jövőbeli uniós társfinanszírozási programokba, lehetőleg a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret kezdetétől.

MEGJEGYZI, HOGY A BIZOTTSÁG:

Pénzügyi hozzájárulás

- (27) Az Európai Szociális alap 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó kapcsolódó beruházási prioritásaival összhangban arra ösztönzi a tagállamokat, hogy maradéktalanul vegyék igénybe az Európai Szociális Alapot – mint a fiatalok munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés leküzdését és megelőzését célzó szakpolitikai eszközt – az ifjúsági garanciarendszerek létrehozásának és végrehajtásának támogatására.
- (28) Támogatja az Unió közös stratégiai finanszírozási keretéhez tartozó alapok (Európai Szociális Alap, Európai Regionális Fejlesztési Alap, Kohéziós Alap, Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap, Európai Tengerügyi és Halászati Alap) programozási tevékenységét, többek között társaktól való tanulás, hálózatiépítési tevékenységek és technikai segítségnyújtás formájában.

Bevált gyakorlatok

- (29) Teljes körűen kiaknázza a társadalmi változás és innováció új programjának lehetőségeit az ifjúsági garanciarendszerek nemzeti, regionális és helyi szinten bevált gyakorlatainak összegyűjtéséhez.
- (30) Igénybe veszi az európai foglalkoztatási stratégia kölcsönös tanulási programját azzal a céllal, hogy a tagállamokat tapasztalataik megosztására és a bevált gyakorlatok cseréjére ösztönözze.

Nyomon követés

- (31) Az állami foglalkoztatási szolgálatok európai hálózata éves munkaprogramjának részeként továbbra is nyomon követi az ifjúsági garanciarendszerek kialakításával, végrehajtásával és eredményeivel kapcsolatos fejleményeket, és azokról rendszeres jelentést készít.
- (32) Nyomon követi ezen ajánlás végrehajtását, és az európai szemeszter keretében a Foglalkoztatási Bizottság révén megvalósítja az ifjúsági garanciarendszerek végrehajtásának többoldalú felügyeletét, elemezve a hatályos szakpolitikák hatását és adott esetben országspecifikus ajánlásokat intézve a tagállamokhoz.

A tudatosság növelése

- (33) Támogatja az ifjúsági garancia valamennyi tagállamban történő létrehozására irányuló tudatosságnövelő tevékenységeket, amelynek során igénybe veszi az európai ifjúsági portált, és kapcsolatot tart különösen annak tájékoztató kampányaival.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*